

Sri AZEEZ SAIT.—As the Hon. Member knows, the Workmens Compensation Commissioner is there to give benefit to the workers. As per rules, the management has to deposit the amount. If the management is guilty, then I can take suitable action in the matter. In the absence of any initiative taken by the workers, it would be rather difficult to take action in the matter. However, I may suggest Hon. Members Sri V. N. Patil and Krishnan to take up the matter with the concerned authority.

Sri V. N. PATIL.—May I bring to the notice of the Hon. Minister that semi-famine conditions exist in Bidar District where a worker is prepared to work for 0-50 N.P. a day. You can just imagine the plight of the poor people there. In the present case, husband and his wife along with 3 children were travelling in the trolley to attend to work in the factory. This is a seasonal factory which works for three months in a year. The management has failed to bring to the notice of the Factory Inspector about the incident. According to rules, it is the bounden duty of the management to bring it to the notice of the Factory Inspector within 24 hours of its occurrence, but it has failed in its duty. The Government has not raised a little finger against the driver who was driving the vehicle without any licence. I am glad that the Government has shown sympathy in this respect but I feel that these are all lip sympathies. The Hon. Minister is hesitating to move his little finger against the driver who has driven without any licence.

Sri AZEEZ SAIT.—Government is always prepared to rectify the irregularities if any. I may assure the Hon. Member that I will use my good offices for securing some interim relief to the victims. I hope this would satisfy my Hon. friend.

Notice of a question of privilege etc., re: the Incident on 12-4-1972,

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರೇ ನಾನು ರೂಲ್ 312ರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಅದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪೋಷಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೆದರಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಕಾರ್ ಅಟೆನ್ಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಅದು ಏನಾಯಿತು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಯಾವ ನೋಟೀಸೂ ನಮಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೈರೇಗೌಡ.—ನಾನು ಒಂದು ಕಾರ್ ಅಟೆನ್ಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಅದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ? ಅದು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವಿಷಯ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಡ್ಯೂ ಕೋರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರವರೇ ಮೊನ್ನೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ವಿಪಿಲೇಜ್ ವೋಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಈ ದಿವಸ ತಾವು ತಮ್ಮ ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಆ ವಿಷಯದ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮೊನ್ನೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಘಟನೆ ಬಹಳ ವಿಷಾದ ಪೂರಿತವಾದದ್ದು. ಅದು ಈ ಸಭೆಯ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ನೋವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನಗೂ ಕೂಡ ಅವರಷ್ಟೇ ನೋವು ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಘಟನೆ ನಡೆಯಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ, ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಮತ್ತು ಒಂದು ಪಾವಿತ್ರತೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದ ಘಟನೆ ಏನಿದೆ ಅದು ಒಂದು ದುರ್ದೈವದ ಘಟನೆ ಎಂದು ನಾನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ನಡೆಯಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ, ಅದು ಬಹಳ ಜನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶಯಪಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆಕೃತಕವಾದ ಘಟನೆ. ಮುಂದಾದರೂ ಇಂತಹ ಘಟನೆ ನಡೆಯದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ, ಗೌರವಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಸಹಕರಿಸುತ್ತೇವೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಂತಹ ಕೃಷ್ಣಕವಾದ ನಮಸ್ಕೆಯೇ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ನಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅಷ್ಟೇ ರೀತಿಯಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ಆ ಕಡೆ ಇರುವ ಸದಸ್ಯರಿಂದಲೂ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಉದ್ದೇಗ ಪೂರಿತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರೇ ಆಗಲ, ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವವರು ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಗಾಂಭೀರ್ಯಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊನ್ನೆಯ ಘಟನೆಯಿಂದ ಆ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ವಿಷ್ಣು ದುಃಖವಾಗಿದೆಯೇ ಅಷ್ಟೇ ನಮಗೂ ಆಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಘಟನೆಯಿಂದ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ನೋವಿನಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡುವುದು ಕೋಸರ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಇವತ್ತು ರೀತಿ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಕೇವಲ 5 ದಿವಸಗಳು ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆಯೂ ಈ ಸಭೆಯ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಇಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಗಾಂಭೀರ್ಯಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಸಹಕಾರ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಆದಳತ ಪದವರ ಸಹಕಾರ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯವರೇ, ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ, ನಾನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಬ್ಬರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಯಿಸಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಆ ಉದ್ದೇಶ ನನ್ನದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನೆನಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಇದು ಈಗ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಹಾಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದಪೀಠಪ್ಪನವರ ಮೇಲೆಗಾಗಲ, ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆಗಾಗಲ ನನಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ದ್ವೇಷ ಏನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದವರು, ಈಗ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಇದನ್ನು ಬಳಸಿ ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತಲ್ಲದೆ, ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕೆಂದೇನೂ ನನಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಅದು ಒಂದು ದುರಂತಮಮವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವತ್ತು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈವತ್ತು ಕೂಡ ಅದನ್ನೇ ನಾನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗಾಗಲ, ಅಥವಾ ತಮಗಾಗಲ, ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರರಿಗಾಗಲಿ ಅಗೌರವವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅದನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಭಾಷಣದಿಂದ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗಿದೆಯೆಂದು ವಿಷಾದವನ್ನು ಅವತ್ತು ಒಂದೆ ಸಾರಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಇವತ್ತು ಕೂಡ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಷಾದವನ್ನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸ ತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ (ಅರೋಗ್ಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ತಾವು ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್ ಏನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಲೆ ಬಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ ; ನಡೆಯಲೇಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಏನು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಹಳ ಆಧಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ತಳೆದಂತಹ ಧೋರಣೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮೆಚ್ಚುತ್ತಾಂಥಾದ್ದು. ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವತ್ತು ನಡೆದಂತಹ ದುರಂತ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದರೋ ಅವರಲ್ಲಿ ನಾವು ಅವತ್ತು ಏನು ಕೇಳಿಕೊಂಡೆವೋ, ಆ ಮಾತು ಅವರ ಬಾಯಿಂದ ಇನ್ನೂ ಬರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಪಾದ ವಾಗಿದೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ—ಅಂದಿನ ದಿವಸ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಆರೋಪವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಮುಖಕ್ಕೆ ಮುಸಿ ಹಚ್ಚಿ ಅಥವಾ ಟಾರನ್ನು ಚೆಲ್ಲ ಅಥವಾ ಏನಾದರೂ ಬೇರೆ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗ, ಅದರ ಮೇಲೆ ನಾವು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದೆವೋ, ಬಹುಶಃ ಅದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾನು ಅವತ್ತು ಕೊಟ್ಟ ರೂಲಿಂಗನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಅವತ್ತು ಒಂದು ರೂಲಿಂಗ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಅದಕ್ಕೆ ಒದಗಲಿಲ್ಲ ; ಮತ್ತು ಆ ವಿಚಾರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗರಾದರೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ನೆಂದರೆ, ಅವರು ಅವತ್ತು ಮಾಡಿದಂತಹ ಅವಾದವೇ ಬಹಳ ಗುರುತರವಾದ ಅವಾದವೇ. ಇವತ್ತು ಕೂಡ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಒಂದು ಹೇಳುವಾದ ಅವಾದವೇ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ನಾನಾಗಲೇ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ—ಇದರಲ್ಲಿ ನನಗಾಗಲಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರಿಗಾಗಲಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಹಮ್ಮದಾಲಿಯವರಿಗಾಗಲಿ, ಇವರು ನಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ದುರುದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಇದು ದೇಶದ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜರವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ವೊದಲುವುದಿಲ್ಲ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಇತ್ತು. ಈಗಲೂ ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಲಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜರು ಈ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ನಾವು ಆ ಕತೆ ಇದ್ದೆವು. ಆಗ ಅವರು ತರುಣರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರಲಿ ಎಂದು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಅವರು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದಾಗಲೂ ನಾವು ಅವರ ನೆರವಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತು ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಶಾಂತಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಅದರ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಈಗ ಅವರು ನಮಗೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದು ಯಾವ ಒಂದು 'ಇಷ್ತೀನ್' ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಅಲ್ಲ. ತರಣಿಗೆ ಮರಣಿಲ್ಲ, ಅಂದ ಹಾಗೆ ನಾವು ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಆ ತಪ್ಪಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ನಾನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಎಂದರೆ ಅಷ್ಟು ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಹೇಳುವಂತಹ ಮಾತಿನಿಂದ ಆರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ, ಇದು ಈ ಮನೆಯ ಎಲ್ಲ ನದಸ್ಯರಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ, ಇಡೀ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಗಾಂಭೀರ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲ ನದಸ್ಯರಿಗೂ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅನ್ವೇಷಣೆ ಇರುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಅನ್ವೇಷಣೆ ಇರುತ್ತೇವೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ ಸಾರಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೊಂಡಿದ್ದೆ, ಬಹಳ ಸಾಹಸ ಮಾಡಿ ಈ ಕತೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ನೋಡಿ. ಆದರೆ ಅದರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ. The essence of democracy is there must always be a constant fear in the mind of the Ruling Party that the Opposition may come to power any day. That is the way of democracy. The essential ingredients of democracy is that the Ruling Party should allow the Opposition Party to equally function.

1-00 P. M.,

ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಾನು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಮಾಡಿ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ)

ದಂಥ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿರುವವರು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲ್ ನಾಗರಾಜರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಅವರು ಸರಿಯಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಏನೊಂದು 'ರಿಗ್‌ಟ್' ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಕ್ಷಮಾಪಣೆಯ ರೂಪವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರು ಏನು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಆ ರೂಲಿಂಗಿಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಬದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತೇವೆ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಉದ್ದೇಶ ಈ ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಮುಖಕ್ಕೆ ಮುಸಿ ಬಳಿಯುವುದು ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವ. ಇದನ್ನು ಸಬ್‌ಸ್ಟಾನಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕಾಯಿದೆಗಳು ನಮಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ರೀತಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರ ರೂಲಿಂಗ್‌ನಿಂದ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಕಾನೂನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಕೊಡಲಿ. ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತೇವೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA,—Madam Speaker, this House is awaiting the ruling of the Hon. Speaker on the privilege motion that has been tabled by Sri Mallappa. The Hon. Leader of the Opposition made a good gesture yesterday. He was one with all the Members of this House in conceding set of the way in which things went on the other day was derogatory to the dignity and decorum of this House and the Member concerned not only offended the senior Members of this Assembly but also offended the dignity of the House itself. I am glad he has accepted that position. Once that position has been accepted by both the Leaders on this side as well as on that side of the House, then the necessary course of action will have to be pursued. Whatever apology the member concerned who was responsible for the incident has tendered, must come from within and it must be convincing to the Members of this House. The Members of this House must feel that it is a heart-felt apology coming from the innermost core of the heart, out of a feeling from the innermost part of his heart that he has done the wrong thing. He has not only done the wrong thing but also wronged the senior Members of this House and he has also wronged the entire House itself. He must tender an unconditional apology to this House and not to any individual. He must also make it clear that he has done the wrong thing. Without any basis, allegations have been made and if it is convincing to the Members of this House that the apology has come from an urge from the innermost part of the heart and that he has felt that he has done the wrong thing against of this House, then the matter can be considered by the Members of this House. And, therefore, Madam Speaker, I personally feel that if he has really done the wrong thing, let him express that he has done wrong thing against the senior Members of the House and has also acted in a manner which is derogatory to the dignity and decorum of this House.

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಾನು ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರೂ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರೂ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಬಹಳ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ಗಾಂಭೀರ್ಯವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದ್ದಿದೆ. ತಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುವವರಿಂದೀರಿ. ತಮ್ಮ ಆ ಒಂದು ರೂಲಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೇನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಆ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ನಡೆದಂಥ ಘಟನೆ ನಡೆಯಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ನಡೆದುಹೋಯಿತು. ಅದರಿಂದ ನಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ವಿಷಾದವಾಯಿತು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರಿಗಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಯಾರೇ ಸದಸ್ಯರಿಗಾಗಲೀ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿದ್ಧ. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಯಾರ ಮನಸ್ಸನ್ನಾದರೂ ತೀವ್ರವಾಗಿ ನೋಯಿಸುವುದಾದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ಜನರು ನಾವು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಈ ಒಂದು ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ಒಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ, ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಹೋದನಾದರೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಷಾದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಒಂದು ತಪ್ಪು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಏನು ಹೇಳಿದರೋ, ಅವರು ಹೇಳಿದ ಆ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಕೇಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಒಳಗಿನಿಂದ ಬರಬೇಕು ಎಂದು. ನನಗೆ ಇದರಿಂದೇನು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ, ಒಬ್ಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಸದಸ್ಯ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ನಿಂತು, ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ, ತಪ್ಪನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಅದೇತ ಪಕ್ಷವವರು ಅದನ್ನೇ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿ ತಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ನೋವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ದುರುದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ, ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಅನುಭವ ಪಡೆದಿರುವವರೂ, ಹಿರಿಯರೂ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರೂ ಅವರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಹೋದ ಅದಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಟುವಾದ ಹಾಗೂ ತೀವ್ರವಾದ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಂದಿವೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಸ್ಪೀಕರ್ ಆಗಿದ್ದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೊಠಾವಳಿಯವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗ ಏನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I did not utter even one word of character assassination against anybody and there was no occasion for anybody to ask me to withdraw it. There was no such occasion at all.

Sri M. S. KRISHNAN.—There was no occasion for you to use such words, but there were ample occasions for you to come and support those people who used such words.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—For that, is this the PRAYASCHITHA ?

Sri M. S. KRISHNAN.—You want to take your pound of flesh because you happen to have 165 brute majority here. You cannot use brute majority against the minority and try to silence us.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It is a case of tyranny of the minority against the majority.

Sri M. S. KRISHNAN.—In fact, you were tyrannical last time. You want to be tyrannical again. When you were on this side, you were tyrannical. Now, I do not want you to be tyrannical again. I have been going through the Chamber's Dictionary. ನಾನು ಇದನ್ನೇನೂ ಮೊದಲಾಗಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ನವರು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಅಪಾಲಜಿ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. 'ರಿಗ್ರೆಟ್' ಎಂದರೇನು, 'ಅಪಾಲಜಿ' ಎಂದರೇನು? 'ಅಪಾಲಜಿ' ಅಂದರೆ 'ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಷನ್ ಆಫ್ ರಿಗ್ರೆಟ್' ಎಂದು ಡಿಕ್ಷನರಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. The word "apology" means 'expression of regret.' Expression of regret has been made and a person seasoned in Parliamentary practice should have simply accepted it and be done with it and see that the work is done.

ನನಗೇಕೆ ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ತಾವೇನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ರೈತರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರೋ ಅದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದೆ ತಂದಿರುವುದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ ಅನ್ವತಕ್ಕ ನೆಪದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕೋಣ ಅನ್ವತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಆ ರೈತರಿಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಹಾಗೇ ಉಳಿದಿರಲಿ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದಲೋ ಆ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ವೇಳೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಈ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಬಳಸೋಣ ಎಂದು ಅನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಇರುವಂತೆ ನನಗೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. you will be creating a very bad precedent in a democracy. You are trying to reveke a thing which has been done. I do not want you to do that.

Ruling

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಅನ್ವ ಹ್ಯಾಟಿ ಇವೆಂಟ್ ನಡೆದಾಗ ನಾನು ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ ಛೇಂಬರ್‌ನೊಳಗಡೆ ಕುಳಿತು ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದೆ. ಆಗ ನಾನು ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೇ ಬರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಎಲ್ಲವೂ ಪುನರಾವಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ದಿನವೆ ಪ್ರಸಂಗ ಆಸ್ತಕ್ಕೇ ಮುಗಿಯಲಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾನು ಆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತೋ ಏನೋ.

ಆದರೆ ಆ ದಿನವೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯಿತೋ ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇಂಥ ಯಾವ ಶಾಸನ ಸಭೆಗೂ ಮುಖ್ಯವಾದ, ಘನತೆ, ಗೌರವಗಳನ್ನು ತರುವಂಥದ್ದಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನ ನಾಲಿಗೆಗೆ ಮೂಳೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಮಾತುಗಳನ್ನು, ಆಗಿನ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಸಮಂಜಸವಾಗಿರಲಿ—ಇಲ್ಲದಿರಲಿ ಅಡುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸದಸ್ಯರು ಅಡತಕ್ಕ ಮಾತುಗಳಿಗೆರಾ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಧಾರಗಳು ಇವೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವುದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಮಂಜಸವಾದ್ದು ನಮಗೆ ಸ್ವಯಂಪೂರ್ವವಾಗಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅಗತ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೇ ಎನಿಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈ ಸಭೆಗೆ ಅನೇಕ ವಿಕ್ಷೇಪಕರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರೆಸ್‌ನ ಸವರಿವಾಳೆ—ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ನನ್ನ ಹೆಸರು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಹಾಗೆಲ್ಲ ಮಾತನಾಡಬಾರದು. ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಯಾರಿಗೂ ಸೊಗಸುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಗೂ ಭೂಷಣವಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಸಭೆಯ ಕೆಲವು ಹಿರಿಯ ಸಚಿವರುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೂ ಅವರ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ನೋವಾಗಿರುವಂತೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರೂ ತಮ್ಮ ವ್ಯಥೆ ನಿನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ವಾಚಾಳ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ರಿಗ್ರೆಟ್‌ನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೆರಾ ಮಿನಿಸ್ಟರಿಗೂ ಮತ್ತು ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ. ಮಿನಿಸ್ಟರಿಗೂ ಬಹಳ ಕಳಕಳಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಮನನೊಂದು ಅವರು ಅವರ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅವರು ಯಾವ ಇಂಥ ಶಬ್ದಗಳನ್ನೂ ಆಧಾರವಿಲ್ಲದೆ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದೆಂದು ಅವರಿಗೆ ನೂಡನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇಲ್ಲಿಯ ವಾತಾವರಣ ಒಂದು ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಲು ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕಂಥ ರೂಲಿಂಗನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಸರ್ವ ಪಕ್ಷಗಳವರೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಸಭೆಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸಿ ನಡೆಯುವಂತಾಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಆ ಹಿಂದಿನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕ್ಲೋಜ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. I close this matter.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗಿಗೆ ನಾವು ತರಬಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ತಮಗೆ ನಾವು ಆಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗಿಗೆ ನಾನೂ ಆಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿತಂತಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣನವರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿರುವಂತಿದೆ. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಅವರು ದಯವಿಟ್ಟು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಉತ್ತಮ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. I request him to withdraw it in view of the need to create a healthy atmosphere. It is not necessary to press.

Sri K. M. NAGANNA (Chickpet).—I do not press my motion. ಇಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗಲ್ಲಾ ತಿಳಿಯ ಪಡಿಸಲು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಂದು ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ಇಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾವಿಜನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ದಿವಸ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳೆಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಮರೆತು ತೋಳನ್ನು ಮುದುರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದರು. ನಾನು ಹುಡುಗನಾಗಿದ್ದಾಗ ಹಾಗೆ ತೋಳನ್ನು ಮುದುರುವುದು ಗೊತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಕೆಲವರ ಸ್ವಭಾವ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಹೌದು ಹಾಗೇ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರಿಗೆ ಕೂಡ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಅನರ ಒಂದು ಸ್ವಭಾವ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಮೊದಲು ಸದಸ್ಯರು, ಆ ನಂತರ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇವರು ಕೋಪ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲ—ಅತ್ತ ಅವರು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ತಾವು ಆ ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು, ಮೈನ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಫಿಜಿಕಲ್ ಕಲ್ಚರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರ್ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸ್ವಾಮಿಯವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಕಿರಿಯರಿಗೇ ಒಂದು ಶಾಲೆ—ಕಿರಿಯರಿಗೇ ಒಂದು ಶಾಲೆ ತೆರೆಯಬೇಕು.

Motion of thanks to the Governor's Address

(Debate Contd.)

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿರಾಯ (ಬಂಟ್ವಾಳ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರೇ ನಾವೀಗ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ವಿಷಯ ಆದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಇಡತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದ್ದರೂ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇದು ಬರೇ ಒಂದು ಹೆಸರಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ! ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ತೀರ್ಮಾನ